

Kouluhankinnoilla tuetaan paikallista yritystoimintaa

Malawissa on annettu kaikille peruskouluille 200 dollarin avustus koulutarvikkeiden hankintaan. Hankinnat valittiin opetusministeriön laatimalta listalta. Listalta löytyi esimerkiksi pyyhkekumeja, vihkoja, liitua, sokeiden piste-kirjoituspaperia ja maalia. Päätöksen hankinnoista teki koulun vanhempain-toimikunta opettajien kanssa.

Tavoitteena on, että hankinnat tehdään oman alueen kaupoista. Ensimmäisellä kierroksella syrjäseudun kauppiat eivät olleet varautuneet tällaiseen kysyntään ja hankinnat tehtiin lähikaupungeista. Toisella kierroksella paikallisten kauppojen ja kioskien hyllyiltä löytyi myös koulutarvikkeita. Suurin osa hankinnoista tehtiin nyt omasta kaupasta ja yritysalamä alkoi kukoistaa!

Pienimuotoisella, kouluille annattavalla suoralla tuella pyritään varmistamaan, että apu menee perille. Rahan käyttöä seurataan tarkasti. Jos koululta ei saada tilitystä ja kuitteja tai jos hankitut tarvikkeet eivät ole menneet luokkiin asti, koulu ei saa seuraavalla kierroksella rahoitusta. Myös vanhempien osallistumista halutaan kannustaa. Heillä on tärkeä rooli avun perillemenon seuraamisessa ja heidän vastuullaan on myös se, että lapset tulevat kouluun ja käyvät sen loppuun asti.

Vielä ei ole kokemusta siitä, voitaisiko koulujen päätäntävaltaa ja resursseja lisäämällä edistää vammaisten lasten kouluun pääsyä ja oppimista. Yhdellä keinolla tähän ei varmasti päästä vaan koulujen kehittämistä tulee tarkastella laajemmasta perspektiivistä.

Koulutarvikkeet yksistään eivät riitä

Kehitysmaiden todellisuudessa pelkillä vihoilla ja kumeilla ja koulun päätäntävaltaa lisäämällä ei kuitenkaan opetuksen laatua paranneta. Avainasemassa ovat opettajat. Monessa Afrikan maassa opettajat ovat hädin tuskin itse keskikoulun käyneitä. Joissain tutkimuksissa on todettu, että jopa opettajien lukutaito voi olla puutteellista. Opettajien koulutus ei siis voi olla pelkkää pedagogiikkaa, vaan opettajilta pitäisi vaatia myös perustaitojen ja oppisisältöjen hallintaa.

Uusia kouluja ja luokkahuoneita tarvitaan

Nenossa vanhemmat rakensivat uusia luokkia. Rehtori on mielissään uusista luokkahuoneista, mutta miettii yhä miten työt saataisiin kouluun. Lähin kaivokun on kahden kilometrin päässä ja työtöjä tarvitaan kotona vedenkannossa ja muissa kotiaskareissa. Yksi syy tyttöjen kotiin jääntiin voi olla myös se, että tyttöillä ei ole alusvaatteita. Voi vain kuvitella miten mielekkäältä tuntuisi istua savilattialla ilman pikkupöksyjä!

Painopiste oppimiseen

Vaikka jonkinverran edistystä onkin tehty maailman lasten kouluun saamisessa, paljon on vielä tehtävää. Nyt on alettu kiinnittää huomiota oppimisen laatuun ja oppimistuloksiin. Niiden seurannan välineenä käytetään useimmiten kansainvälisiä oppimisvertailuja. Suomi on jo vuosia ollut tällaisen PISA-tutkimuksen kärkijoukkoa. Näiden tut-

kimusten tuloksissa eivät kuitenkaan yksittäisen koulun tai oppijan tulokset näy.

Toisaalta haetaan vielä yksimielisyyttä siitä, mitä laadukkaalla opetuksella tarkoitetaan. Siinä keskustelussa vilahtaa joskus - tosin hämmästyttävän harvoin - myös inklusio tai vammaisten lasten tai vähemmistöjen opetus. Nähtäväksi jää, saadaanko erilaisten oppijoiden tarpeet mukaan tähän keskusteluun tällä vuosikymmenellä.

Raisa Venäläinen

Raisa on ollut opetusalan kehitysyhteistyön asiantuntijana Afrikassa, Lähi-idässä ja Länsi-Balkanilla sekä Maailmanpankin USA:ssa.

